

શ્રી ગ્રેટર મુંબઈ વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

Shri Greater Bombay Vardhman Sthanakvasi Jain Mahasangh

સંચાલિત

શ્રી માતૃશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

MATUSHRI MANIBEN MANSI BHIMSHI CHHADVA DHARMIK SHIKSHAN BOARD

Website : jainshikshan.org

E-mail : jainshikshanboard@gmail.com

2

૧૧ ઓગસ્ટ ૨૦૧૯ - પ્રશ્ન પેપર - ગુણ - ૧૦૦

સમય: ૨ થી ૫

સર્ટીફિકેટ કોર્સ શ્રેણી - ૬

પ્રશ્ન ૧. અ) સૂત્ર વિભાગ

(૩૦)

૧. બીજું શ્રમણ સૂત્ર કયારે બોલવાનું હોય ? શેના માટે છે ? (૨)
૨. ૧૮, ૨૪, ૧૨૦ પ્રકારના દોષ સમજાવો. (૨)
૩. પ્રથમ શ્રમણસૂત્ર નું નામ બતાવો ? નિંદરમાં કાયાથી કઈ રીતે દોષ લાગે ? (૨)
૪. ખાલી જગ્યા પૂરો. (૩)
પશુઓનું ઉપર ઉપરથી ખાવું તેને ..... કહે છે. તેના માટે ગાય ગતિ ભ્રમણકરે છે તેથી તેને..... કહે છે. પુણ્ય અર્થે કાઢેલો ભોજનનો પહેલો થોડોભાગ ..... કહે છે. સૂત્રનાં રહસ્યો જાણી તેનો ઉપદેશ આપે તે ..... છે. સાધક ને દિવસના ..... પ્રહરે એમ બેવાર પ્રતિલેખન કરવાનું હોય, દુષ્ટધ્યાન ..... છે.
૫. પરિચક્રણ એટલેશું ? (૧)

બ) નીચેના મૂળ પાઠ લખો.

(૧૦)

૧. કયા પ્રકારની ચોરીનાં પચ્ચક્રખાણ કરીએ છીએ ત્રીજા વ્રતને આધારે મૂળ પાઠ લખો.
૨. ઉભઓકાલં ..... દુષ્પ મજજણાએ
૩. સચ્ચં ..... સંસુદ્ધં
૪. કઓ ..... ઉમ્મગ્ગો
૫. આપણે કોનું શરણું ગ્રહણ કરીએ છીએ તે મૂળ પાઠ લખો.

ક) નીચેના શબ્દોનાં અર્થ લખો.

(૫)

- ૧) સંકિએ
- ૨) સજજાયસ્સ
- ૩) કક્કરાઈએ
- ૪) ઓસહ
- ૫) સત્થ
- ૬) કુવિય
- ૭) અસાવગ
- ૮) મોસોવએસે
- ૯) વિહુય
- ૧૦) ભંતે

ડ) નીચેના અર્થ ના મૂળ પાઠ લખો.

(૫)

- ૧) આરોગ્ય
- ૨) ચિંતનકરવા માટે
- ૩) અશુદ્ધભિક્ષા
- ૪) આકુળ વ્યાકુળતાથી
- ૫) મનને અતિવહાલું.

પ્ર. ૨ નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૪)

૧. જીવને શું મળવું અતિ દુર્લભ છે ?
૨. શ્રાવક નું બીજું નામ શું છે ? શામાટે તે નામ છે ?
૩. શ્રાવકમાં જીવના ભેદ કેટલા ? શ્રાવક મરીને ક્યાં જાય ?
૪. ક્ષમાપના નું મૂલ્ય કઈરીતે વધ્યું ?

૫. જોડકા જોડો ?

(૩)

૧. સુબાહુ કુમાર	૧. ધર્મને વિષે દ્રઢતા અને પ્રીતીવાળા
૨. નિષિધ કુમાર	૨. પ્રશ્નવ્યાકરણ સૂત્રમાં
૩. પ્રભુની અંતિમદેશના	૩. ભગવાને સ્વમુખે ૧૨ વ્રત ધરાવ્યા
૪. પાંચ અણુવ્રતની નીવાત	૪. નવતત્વ જાણકાર દેવોની સહાય ન ઈચ્છનાર
૫. શંખ શ્રાવક	૫. ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર
૬. તુંગિયા નગરીનાં શ્રાવકો.	૬. ભગવાન અરિષ્ટનેમિએ ૧૨ વ્રત ધરાવ્યા

પ્ર. ૩ નવતત્વના આધારે જવાબ લખો.

(૩૫)

અ) નીચેના શબ્દોની વ્યાખ્યા લખો.

(૫)

૧. નિશ્ચયનયથી જીવતત્વ.
૨. અકર્મભૂમિ
૩. અનંતાનુબંધી
૪. અનુપૂર્વી
૫. એકત્વ ભાવના.

બ) નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારથી જવાબ લખો.

(૧૫)

૧. ચારિત્ર એટલેશું ? સૂક્ષ્મસંપરાય ચારિત્ર વિષે લખો. ઈરિયા સમિતિ સમજાવો.
૨. મોક્ષ કઈ રીતે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે ? વ્યાવહારિક જીવન માં પાપતત્વ ને જાણી શું કરશો ?
૩. તેજસ શરીર એટલેશું ? પરાધાત નામ કર્મ સમજાવો ? ક્યા કર્મના આધારે કઈ પુણ્ય પ્રકૃતિ મળે તે કર્મના નામ તથા સંખ્યા લખો ?
૪. મનુષ્યના ૩૦૩ ભેદ ની સમજણ આપતું કોષ્ટક બનાવો.
૫. નિર્જરા તત્વની વ્યાખ્યા લખો. દ્રવ્યનિર્જરા અને ભાવ નિર્જરા સમજાવો ઉણોદરી અને વૈયાવચ્ચ તપ વિશે સમજાવો ?

ક) અંકમાં જવાબ લખો.

(૫)

૧. નામ કર્મની પ્રકૃતિ પાપમાં
૨. કેટલા ભેદે સિદ્ધ થવાય
૩. ચારિત્ર કેટલા
૪. યતિધર્મ
૫. ક્રિયા
૬. પાપની પ્રકૃતિ
૭. પુણ્યનાભેદ
૮. વિસ્તારનયે અજીવનાં ભેદ
૯. જૃંભકદેવ
૧૦. તિર્યચના ભેદ

ડ) એક શબ્દ માં જવાબ લખો.

(૫)

૧. અસિ, મસિઅને કૃષિએ કરી વેપાર ચાલે તે ભૂમિ કઈ ?
૨. જે તિચ્છુ ચાલે તિચ્છી વૃદ્ધિ થાય તેને શું કહેવાય ?
૩. પાપનું આચરણકરનાર પરમ અધાર્મિક દેવ કયા ?
૪. જેના ઉદયથી શરીરના અવયવો યથા સ્થાને મળે તે ક્યું નામ કર્મ ?
૫. બોલતાં બોલતા ચાલતા ચાલતા સુવે તે કઈ નિદ્રા ?
૬. સંજવલન કષાયની હાજરી શું પ્રાપ્ત નથી કરવા દેતું ?
૭. જેના ઉદયથી જીવને ધર્મના કામમાં આળસ કંટાળો આવે તે શું ?
૮. કયા કર્મના ઉદયથી વીર્ય શક્તિનો ઉપયોગ ન કરી શકે ?
૯. પોતાને હાથે સામસામે અફાળી તોડે, જીવને અંદરો અંદર લડાવે તો કઈ ક્રિયા લાગે ?
૧૦. પરિષદ શા માટે સહન કરવાના ?

ઘ) જોડકા જોડો.

(૫)

૧. ગુપ્તિ	૧. પરિગ્રહ ત્યાગ મુચ્છા રહિત થવું
૨. સંસાર ભાવના ભાવિ	૨. ૫૭
૩. અર્કિચણો	૩. કિલ્વિષિક બને
૪. અજ્ઞાન નો પરિષદ	૪. યોગને અશુભ પ્રવૃત્તિથી રોકવા
૫. સંવરના વિશેષભેદ	૫. કરકંડુ
૬. અનશન	૬. વચન પુન્ને બંધાય
૭. પ્રત્યેકબુદ્ધ	૭. ચલણ સહાય
૮. તિર્થંકરની અશાતના કરનાર	૮. મૃગા પુત્રએ
૯. ધર્માસ્તિકાય	૯. ત્રણ કે ચાર આહાર નો ત્યાગ
૧૦. શુભવચન બોલવાથી	૧૦. જ્ઞાન ન થડે.

પ્ર. ૪ આગમને આધારે જવાબ લખો.

(૮)

(૫)

૧. આગમ વિશે ટૂંક માં લખો.
૨. ઠાણાંગ તથા સમવાયાંગ માં શેનું વર્ણન છે ?

૩. છેદ સૂત્ર એટલે શું ?

૪. પાંચજ્ઞાનનું વર્ણન ..... આગમમાં છે. ૪ અનુયોગનું વર્ણન ..... આગમમાં છે.

૫. દશાશ્રુતસ્કંધ માં શું બતાવ્યું છે ?

(૩)

૧. નિશીથ સૂત્ર

૧. કાલ આદિ ૧૦ ભાઈઓના તપ, સંયમનું વર્ણન

૨. સાધુનાં આચાર, ભાષા વિનય

૨. શ્રાવકોનાં જીવનનું વર્ણન

૩. કપ્પ વડંસિયા સૂત્ર

૩. સાધુ સાધ્વીનાં પ્રાયશ્ચિત

૪. ઉપાશક દશાંગ સૂત્ર

૪.૧૨ તપ, ૪ધ્યાન નું વર્ણન

૫. પાર્શ્વનાથની ૧૦ સાધ્વી

૫. દશવેકાલિકસૂત્ર

૬. ઉવવાઈ સૂત્ર

૬. પુષ્પચુલિયા

પ્ર. ૫ કથાને આધારે જવાબ લખો.

(૧૦)

૧. ભગવાન રાજગૃહીનગરીમાં પધાર્યા પછીની ઘટનાનું વર્ણન ટૂંક માં કરો.

(૩)

૨. મૃગાદારકને નાનપણથી કયો રોગ થયોહતો શા માટે ?

(૩)

૩. દશાર્ણભદ્ર રાજા એ શા માટે સંયમ અંગિકાર કર્યો ?

(૩)

૪. મેઘકુમારે ..... પર્વત પર ૧ મહિનાનો સંતારો ગ્રહણ કર્યો

(૧)

પ્ર. ૬ કાવ્યના આધારે પંક્તિ પૂરી કરો.

(૧૦)

૧. ભક્તામર ..... પતતાં જનાનામ્

૨. અલ્પ શ્રુતં ..... નિકરૈક હેતુ

૩. શ્રેણિકનાબેટા ..... તજી રીસ

૪. ચોવીસ જિનનાં ..... નમો ત્રણ કાળ

જય જિનેન્દ્ર